

EL QUIOSC

El privilegi de l'art

Núria Perpinyà parla dels museus en la seva nova novel·la

■ LLEIDA

Anton Not

Núria Perpinyà: *Els privilegiats*, Empúries (Narrativa, 308), Barcelona, 325 pàgs.

L'escriptor satíric romà Juvenal va deixar formulada la pregunta *quis custodiet ipsos custodios?*, que es pot traduir com *qui vigila els vigilants?* El concepte d'autoritat, en un sentit ampli: cultural i social, és un dels temes fonamentals de la novel·la *Els privilegiats*. Amb aquest llibre, Núria Perpinyà, escriptora i professora de teoria de la literatura a la Universitat de Lleida, retorna a les llibreries després de la magnífica *Mistana*, una novel·la que la feu mereixedora del Premi de la Crítica Catalana 2005.

La narrativa, el teatre i l'assaig es donen la mà en aquesta novel·la (gènere de gèneres) per bastir un text dens i complex que es pot llegir a molts nivells. Per una banda trobem la peripècia pròpiament narrativa, la vida al museu municipal de Telamós, una ciutat de províncies que degut als canvis polítics es veu catapultada d'una bassa d'oli decimonònica a la globalització postmoderna, postindustrial i multicultural d'un segle XXI amb aparença de monstre mitològic. El Filantròpic, així s'anomena el museu, és un signe d'identitat local fins que el relleu governamental decideix transformar-lo en un signe dels nous temps que s'introdueixen al poble, desestabilitzant els antics

'Els privilegiats' és la quarta novel·la de l'escriptora

MANU BAUSC

treballadors i fent fonedís el llegat popular que abans s'hi exhibia. Les relacions entre els nous gestors del museu i els treballadors amb solera i els nousvinguts és el fil argumental a partir del qual Núria

Perpinyà desplega una bateria de recursos literaris dominats amb destresa de mestre que fan de la novel·la un conjunt excepcional. Els diàlegs dels treballadors del museu concentren la major part

dels ingredients humorístics: cadascun d'ells parla un català que deixa entreveure còmicament l'origen cultural del parlant (Àfrica, Itàlia, l'Índia). La veu del narrador és la responsable dels fragments de

ELS MÉS VENUTS

LLENGUA CATALANA

FICCIÓ

- 1 ⇨ L'església del...
Ildefonso Falcones
Random House
- 2 ⇨ Bogeries de...
Paul Auster
Ed. 62
- 3 ⇨ Cristall enverinat
Donna Leon
Proa

NO FICCIÓ

- 1 ⇨ Tor. Tretze...
Carles Porta
La campana
- 2 ⇨ Benvinguts al...
Sandro Rossell
Columna
- 3 ⇨ Desitja guardar...
Empar Moliner
Q. Crema

LLENGUA CASTELLANA

FICCIÓ

- 1 ⇨ El pintor de...
A. Pérez-Reverte
Alfaguara
- 2 ⇨ La catedral del...
Ildefonso Falcones
Grijalbo
- 3 ⇨ Travesuras de la...
M. Vargas Llosa
Alfaguara

NO FICCIÓ

- 1 ⇨ Viajes con...
R. Kapuscinski
Anagrama
- 2 ⇨ Los siete poderes
Empresa Activa
Espasa
- 3 ⇨ El viaje a la...
Eduardo Punset
Destino

NOVETATS

Les paraules del Dalai Lama

Tenzin Gyatso, el catorzè Dalai Lama, ha passat aquesta setmana per terres catalanes.

En aquest llibre, Felicitas Von Schönborn recull les entrevistes que va mantenir amb el Dalai Lama sobre el seu pensament i la seva missió religiosa. El líder tibetà hi transmet les seves idees sobre la humanitat i sobre les necessitats universals que comparteixen tots els habitants del planeta.

Títol: *Compassió i saviesa*

Autor: Dalai Lama

Editorial: Pòrtic

Literatura i filosofia per a la vida

El curs de la vida, la història personal, la creació literària, la naturalesa humana, els judicis estètics...

Tots aquests són temes dels quals l'escriptor brasiler Paulo Coelho s'ocupa en aquesta col·lecció de relats i articles miscel·lanis que recopila textos escrits originalment entre els anys 1998 i 2005. Una col·lecció de pensaments i reflexions seguint la línia que caracteritza el popular autor.

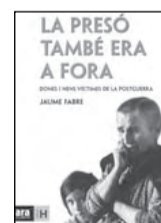
Títol: *Com el riu que flueix*

Autor: Paulo Coelho

Editorial: Proa

Dones i nens víctimes de la postguerra

Les víctimes del franquisme no van ser tan sols els executats, els exiliats

o els empresonats. Milers i milers de dones i nens miraven de sobreviure en les duríssimes condicions de vida del moment: fam, atur, pessimes condicions d'higiene i salut... En els durs anys quaranta i cinquanta, moltes dones havien de sobreviure al carrer per culpa d'haver perdut els seus marits.

Títol: *La presó també era a fora*

Autor: Jaume Fabre

Editorial: Ara Llibres

T(R)ÒPICS

El Fill del Mestre

MARCEL·LÍ BORRELL
COL·LABORADOR PERIODÍSTIC

Tot i que ho pugui semblar, no penso parlar de l'inici del nou curs escolar que, pel que diuen les estadístiques acadèmiques, arriba més carregat d'alumnes que mai. Cap perill, doncs, que el futur s'acabi demà passat per manca de dones i d'homes. Aquest Fill del Mestre (en majúscules, please), no és altre que el cantautor d'Alpicat, que al pas sostenible amb que avança, aviat serà més mestre que no pas fill... Quan el vaig conèixer, farà dotze o tretze anys, encara no era el

Fill del Mestre. Aleshores era el fill del paleta (el Tito) que millorava la casa on visc. Ajudava al pare amb aire lleganyós i cara de pocs amics. El noi maldava per descobrir-se a si mateix. El seu somni encara dormia, ignorant el talent natural que covava. El que sí sabia molt bé el Jordi era que no volia carretejar maons i fer parets. Abans que construir cases sòlides, bastir móns eteris amb cançons íntimes habitades per la poesia i els sentiments vitals. Dylan, Joan Baez, Neil Young, Joanna Newsom, Steve Earle devien ser els seus mestres de capçalera. I Sisa, és clar, que ins-

piraria el seu personatge: el Fill del Mestre. Així i amb la tossuderia del fill rebel que no vol seguir l'ofici patern, el folk nord-americà ha anat fent camí amb accent del Segrià. El Jordi, perdó, el Fill del Mestre, senyoreja festivals de música (ahir va actuar al Mercat de Música Viva de Vic), com va i es llença als concerts, bars musicals, cafès i a tot racó públic on pugui expressar el que sent... Ara acaba de presentar el seu segon CD, o dit en argot musical, el seu "darrer treball discogràfic" (¿per què dintre dels cantants saluden així les seves produccions?). Aquest segon disc aplega nou te-

mes al redós d'un títol sanament neuròtic: *Aquella estranya mania de creure en la vida*. N'he pogut escoltar un quants, gentilosa de MySpace Música: *Pais descalç, 110 colors, Cançó a Mahalta* sobre el poema de Màrius Torres, i el que dóna nom al cedé. Els arranjaments colen divinament. Avui el Fill del Mestre ja no va sol, l'acompanyen altres músics. Guitarres, mandolines, violins, que agombolen acústicament unes lletres volgudament directes que parlen, a cau d'orella, dels vells somnis, de les tardes sorolloses del record, d'enyorances llunyanes en un jove que tot just si ha arribat a la trentena!... I no puc evitar un somriure còmplice recordant aquell fill (murri) del paleta, que va nedar contra corrent i que encara no se n'ha oblidat. Salut i cançons, Jordi.